UNIVERSITY OF AMSTERDAM

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Ressentiment

Nijman, J.

Publication date
2023
Document Version
Final published version
Published in
Christen democratische verkenningen

Link to publication

Citation for published version (APA):
Nijman, J. (2023). Ressentiment. *Christen democratische verkenningen*, *2023*(4), 35. https://www.tijdschriftcdv.nl/inhoud/tijdschrift_artikel/CD-2023-04-9/Ressentiment

General rights
It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations
If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: https://uba.uva.nl/en/contact, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, P.O. Box 19185, 1000 GD Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

UvA-DARE is a service provided by the library of the University of Amsterdam (https://dare.uva.nl)

Download date:16 Oct 2026

Ressentiment

door Janne E. Nijman De auteur is hoogleraar internationaal recht in Amsterdam en Genève.

Op 26 oktober 2023 werd in de Algemene Vergadering van de VN (AVVN) gestemd over Resolutie A/ES-10/L.25. De resolutie roept op tot een 'onmiddellijk, duurzaam humanitair staakt-het-vuren dat leidt tot beëindiging van de vijandelijkheden', en verlangt van beide partijen dat zij zich aan het humanitair oorlogsrecht en aan de mensenrechten houden. De resolutie beoogt verdere escalatie van de humanitaire ramp in Gaza te voorkomen en onmiddellijke toegang van levensreddende hulp te verzekeren. In de resolutie staat een veroordeling van alle geweld tegen 'Palestijnse en Israëlische burgers', maar Canada's voorstel om in diezelfde resolutie een expliciete veroordeling van Hamas' weerzinwekkende 'terroristische aanslag' van 7 oktober op te nemen, haalt het niet. Voor Nederland en 44 andere landen reden om zich te onthouden van stemming. De VN meldden diezelfde dag dat er in Gaza en op de Westelijke Jordaanoever tot dan toe ruim 7000 Palestijnen zijn gedood, onder wie 2360 kinderen, en dat er ruim 18.000 gewonden zijn gevallen, onder wie 5364 kinderen. Unicef vermeldt uiteraard ook de 30 Israëlische kinderen die zijn omgekomen, en de tientallen die door Hamas worden gevangengehouden. Intussen is het conflict verder geëscaleerd met onbeschrijfelijk menselijk leed tot gevolg, terwijl Nederland ook in multilateraal verband verplicht is om schendingen van humanitair oorlogsrecht te voorkomen.

De verontwaardiging vorige maand over het Nederlandse stemgedrag in de AVVN staat niet los van de stemming over die andere AVVN-resolutie op 2 maart 2022. Deze resolutie, aangenomen met 141 stemmen vóór, 5 tegen en 35 onthoudingen, veroordeelt de Russische invasie van Oekraïne en verlangt volledige terugtrekking door Rusland uit bezet Oekraïens gebied. In Haagse kringen heerste er na de stemming een zekere mate van ongeloof: 35 onthoudingen, van onder andere India en Zuid-Afrika, China en een aantal andere Afrikaanse en Aziatische landen, bij een resolutie die zulke evidente schendingen van internationaal recht veroordeelt? Deze onthoudingen werden algauw verklaard door het 'ressentiment' tegen westerse staten.

Dit keer, bij de ontwerpresolutie over Israël en Gaza, onthield Nederland zich van stemming, met beschuldigingen van een dubbele standaard en hypocrisie tot gevolg. Olie op het vuur van het ressentiment, dat niet alleen teruggaat op het koloniale verleden of oneerlijke investeringsverdragen, maar bijvoorbeeld ook op de recente, zeer oneerlijke verdeling van COVID-19-vaccins. Die verdeling, zo legde de president van Zuid-Afrika Cyril Ramaphosa uit, 'generated and deepened disappointment and resentment on our part, because we felt like life in the Northern Hemisphere is much more important than life in the global South'. Dit brengt ons bij de kern: het in het mondiale Zuiden breed levende ressentiment vraagt om aandacht en antwoord vanuit de erkenning van gedeelde menselijkheid. Handhaving van het humanitair oorlogsrecht en bescherming van de rechten van de mens in alle delen van de wereld zijn dan een eerste stap.